

ATTUNDA TINGSRÄTT
Enhet 6

DOM
2016-02-26
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 6724-15

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

KRISTOFFER Mikael Andersson, 19960601-8571

Frihetsberövande: Häktad

Hagvägen 35 Lgh 1102

194 40 Upplands Väsby

Offentlig försvarare:

Advokat Sofia Björkstén

Sju Advokater KB

Box 22016

104 22 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Robert Näppi

Åklagarmyndigheten

Norrorts åklagarkammare i Stockholm

Box 950

191 29 Sollentuna

Målsägande

1. Dödsboet efter Ida Johansson

2. Alva Johansson
Björnbärsvägen 10
194 65 Upplands Väsby

Målsägandebiträde:

Advokat Peter Milkéwitz

Advokatkompaniet Sollentuna AB

Box 77

191 21 Sollentuna

3. Frans Johansson
Björnbärsvägen 10
194 65 Upplands Väsby

Målsägandebiträde:

Advokat Peter Milkéwitz

Advokatkompaniet Sollentuna AB

Box 77

191 21 Sollentuna

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 940	Tingsvägen 11	08-561 696 06	08-561 695 01	måndag - fredag
191 29 Sollentuna		E-post: enhet6.attunda.tingsratt@dom.se		08:00-16:30
		www.attundatingsratt.domstol.se		

4. Karin Johansson
Björnbärsvägen 10
194 65 Upplands Väsby

Målsägandebiträde:
Advokat Peter Milkéwitz
Advokatkompaniet Sollentuna AB
Box 77
191 21 Sollentuna

5. Östen Johansson
Björnbärsvägen 10
194 65 Upplands Väsby

Målsägandebiträde:
Advokat Peter Milkéwitz
Advokatkompaniet Sollentuna AB
Box 77
191 21 Sollentuna

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2015-08-05
2. Brott mot giftefrid, 16 kap 10 § brottsbalken
2015-08-05

Åtal som den tilltalade frikänns från

Försök till grov våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st och 4 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken
2015-08-05

Påföljd m.m.

Den tilltalade ska överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

1. Kristoffer Andersson ska utge skadestånd till dödsboet efter Ida Johansson med 12 135 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 oktober 2015 till dess betalning sker.

2. Karin Johanssons, Östen Johanssons, Frans Johanssons och Alva Johanssons skadeståndsyrkanden ogillas.

Häktning m.m.

Kristoffer Andersson ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap. 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå beträffande uppgifter i rättspsykiatriskt utlåtande (aktbil. 43 förutom s. 1-2) och i yttrande från Socialstyrelsen (aktbil. 83-85 förutom aktbil. 83 och 85) vilka har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, med undantag av de uppgifter som framgår av aktbil. 93-94.
2. Sekretessen enligt 21 kap. 1 §, 25 kap. 1 § och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå beträffande uppgifter i brottsplatsundersöknings- och obduktionsprotokoll (aktbil. 49) vilka har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.
3. Sekretessen enligt 21 kap. 1 § och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå i målet för uppgifter som framkommit under förhör med målsäganden Karin Johansson vilka har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.
4. Sekretessen enligt 25 kap. 1 § och 35 kap. 12 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå i målet för uppgifter som framkommit under förhör med Ragnar Edman vilka har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Sofia Björkstén tillerkänns ersättning av allmänna medel med 251 765 kr. Av beloppet avser 50 353 kr mervärdesskatt.
 2. Peter Milkéwitz tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 114 108 kr. Av beloppet avser 22 821 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Kristoffer Andersson ska dömas för *mord* (3 kap. 1 § brottsbalken), *försök till grov våldtäkt* (6 kap. 1 § 1 st och 4 st och 15 § 1 st samt 23 kap. 1 § brottsbalken) och *brott mot griftefrid* (16 kap. 10 § brottsbalken) enligt följande gärningsbeskrivning.

Andersson har den 5 augusti 2015 i ett motionsspår i Runby, Upplands Väsby kommun, med uppsåt att utföra en brutal våldtäkt, med våld överfallit, brottat omkull, övermannat och satt sig grensle över Ida Johansson, varefter Andersson när Ida gjort motstånd genom att riva, slita och slå omkring sig, berövat henne livet genom att med båda händerna ta ett strupgrepp om hennes hals och hålla greppet till dess Ida blivit lealös, blå i ansiktet och avlidit till följd av strypning. Våldtäkten har inte kommit att fullbordas, men fara härför har förelegat eller varit utesluten endast på grund av tillfälliga omständigheter. Våldtäkten hade därest den fullbordats varit att bedöma som grov, emedan det rört sig om en överfallsvåldtäkt, där det utövade våldet varit av särskilt farlig och allvarlig art samt gärningsmannen genom agerandet visat särskild hänsynslöshet och råhet.

Andersson har efter att ha berövat Ida hennes liv, obehörigen flyttat, skadat och skymfligen behandlat hennes kropp enligt följande. Andersson har dragit, släpat hennes kropp ett femtontal meter från motionsspåret genom vegetationen till ett närliggande stenröse, där han sedan sexuellt förgripit sig på henne, genom att först klä av henne, smeka och kyssa henne över bröstet samt även utföra ett vaginalt samlag med hennes döda kropp. Andersson har i slutskedet ytterligare skadat och skymfligen behandlat Idas kropp genom att bryta av tre trädpinor och pressa in dessa i hennes svalg, varefter han kvarlämnat den nakna kroppen efter att delvis ha täckt över denna med trädgrenar/pinor och mossor.

Karin Johansson, Östen Johansson, Frans Johansson och Alva Johansson har yrkat att Kristoffer Andersson ska betala 50 000 kr till envar av dem i skadestånd för psykiskt lidande samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 5 augusti 2015 till dess betalning sker.

Dödsboet efter Ida Johansson har yrkat att Kristoffer Andersson ska betala 12 135 kr i skadestånd för del av begravningskostnaderna samt ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 1 oktober 2015 till dess betalning sker.

Kristoffer Andersson har erkänt att han har berövat Ida Johansson livet i enlighet med gärningsbeskrivningen men har gjort gällande att gärningen ska rubriceras som dråp. Han har erkänt brott mot griftefrid i enlighet med gärningsbeskrivningen men har förnekat försök till grov våldtäkt. Han har motsatt sig Karin Johanssons, Östen Johanssons, Frans Johanssons och Alva Johanssons skadeståndsyrkanden men har accepterat sättet att beräkna ränta. Han har medgett skadeståndsskyldighet gentemot dödsboet men har inte accepterat beloppet men väl sättet att beräkna ränta. Han har gjort gällande att eventuellt skadestånd ska jämkas.

UTREDNING

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat en händelserapport, ett brottsplatsundersökningsprotokoll med fotografier, ett obduktionsprotokoll med fotografier, två sakkunnigutlåtanden från NFC, ett PM rörande mastuppkoppling, ett PM rörande sms-konversation, ett PM rörande första förhöret med Kristoffer Andersson, ett PM rörande Ida Johanssons Spotify-aktivitet, ett PM med karta över Kristoffer Anderssons beskrivning av sin färdväg, ett PM rörande rekonstruktioner av Kristoffer Anderssons och Ida Johanssons färdvägar, en rekonstruktion över Ida Johanssons färdväg samt ett protokoll över IT-forensisk undersökning.

Kristoffer Andersson har hörts. På åklagarens begäran har även målsäganden Karin Johansson samt vittnena Anis Alékcic, Jens Lundström, Karin Karlsson, Alexander Gomez och Ragnar Edman hörts.

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren.

DOMSKÄL

Inledning

I målet är inledningsvis följande klarlagt. Aktuell kväll begav sig Ida Johansson ut på en löprunda i ett motionsspår i Runby, det s.k. Runbyspåret. Hon parkerade den bil hon disponerade vid Runbyskolan där Runbyspårets start och mål ligger och sprang sedan spåret moturs. I spåret sprang även vittnena Anis Alékie, Karin Karlsson och Alexander Gomez. Vittnet Jens Lundström tog en promenad i och i anslutning till spåret.

Kristoffer Andersson har berättat att han under eftermiddagen aktuell dag hade bråkat med sin pappa. Han ville ta en promenad för att lugna ner sig eftersom han fortfarande var lite sur. Han gick bl.a. i Runbyspåret.

Runbyspåret är ungefär 2,1 km långt men det går att förlänga sträckan genom att ta den s.k. Öglan. Då blir den sammanlagda sträckan ca 2,9 km. I något skede under sin löprunda tog Ida Johansson Öglan. När hon befann sig längst norrut på Öglan blev hon överfallen av Kristoffer Andersson.

Kristoffer Andersson har om händelseförloppet berättat i korthet följande. När han gick i Öglan sprang Ida Johansson ikapp och förbi honom. Han fick en impuls att hoppa på henne. Han sprang ikapp henne och tog nästan direkt ett tag om hennes hals med båda händerna. Ida Johansson hamnade på rygg. Hon gjorde motstånd och försökte att ta sig loss. Han höll greppet om halsen i två-fem minuter. Ida Johansson blev blå i ansiktet och sedan livlös men han höll kvar greppet ändå. Därefter drabbades han av panik. Han släpade kroppen liggandes på mage in i skogen till ett stenröse inne i skogen. Han hade då hennes headset i munnen. Vid stenröset vände han på kroppen och lade den tillrätta. Då började Ida Johanssons mobiltelefon att låta. För att kunna hitta den och stänga av ljudet drog han ner hennes byxor. Då följde trosorna med. Tröjan hade kavrats upp då han hade släpat

kroppen och Ida Johanssons bröst syntes nu till viss del. Han fick en sexuell impuls. Han drog upp bh:n, smekte och kysste bröstet samt genomförde ett vaginalt samlag med Ida Johanssons döda kropp. Därefter täckte han kroppen med några pinnar. Han stoppade även in pinnar i hennes mun. Sedan gick han hem.

Ida Johanssons familj anmälde henne försvunnen under kvällen. På natten ca kl. 02.00 påträffades hennes döda kropp. Området spärrades av och en brottsplatsundersökning genomfördes. Av denna framgår bl.a. följande. Platsen där kroppen anträffades ligger ca 15 meter från motionsspåret Öglan, på motionsspårets norra sida in i skogen. Kroppen låg bakom några stenar, sett från motionsspåret, vilket gjorde att den inte syntes från spåret. På motionsspåret, rakt ut från kroppens läge, syntes spår på marken som såg ut att vara släpspår/dragspår tvärs över spåret. I anslutning till släpspåren/dragspåren var vegetationen tillplattad. Kroppen låg på rygg och var delvis täckt av pinnar och mossor. Kroppen var iklädd en grön topp och en svart bh. Framsidan av toppen och bh:n var uppdragna/upprullade mot halsen och axlarna så att bröstet var bara/blottade. På höger fot satt en svart strumpa. I övrigt var kroppen naken. I munnen stack det ut tre pinnar, en längre och två kortare. På marken nära kroppen låg ett par blåaktiga löparskor, en svart strumpa, ett par fritt liggande svarta cykelbyxor och ett par fritt liggande röda trosor. Spårsäkring skedde på bl.a. anträffandeplatsen och på kroppen.

Ida Johanssons kropp obducerades den 7 augusti 2015. Kroppen företedde skador på bl.a. halsen, ansiktet, armarna, bålarna, benen och ryggmuskulaturen. Enligt utlåtandet från obduktionen talade undersökningsfynden och omständigheterna starkt för att Ida Johansson hade avlidit till följd av strypning.

Ska Kristoffer Andersson dömas för mord?

Den som berövar annan livet döms för mord. Om brottet med hänsyn till de omständigheter som har föranlett gärningen eller annars är att anse som mindre grovt döms istället för dråp.

Har Kristoffer Andersson berövat Ida Johansson livet?

Kristoffer Andersson har erkänt att han har berövat Ida Johansson livet i enlighet med gärningsbeskrivningen. Hans erkännande stöds av den utredning som åklagaren har åberopat. Av sakkunnigutlåtanden från NFC framgår att DNA som har hittats *dels* på Ida Johanssons headset, *dels* på hennes kropp på skilda ställen med hög sannolikhet är Kristoffer Anderssons DNA. Även brottsplatsundersökningen ger stöd åt Kristoffer Anderssons berättelse om på vilket sätt han har berövat livet av Ida Johansson. Vidare talar utlåtandet från obduktionen starkt för att Ida Johansson har avlidit till följd av strypning. Tingsrätten anser därför att det genom Kristoffer Anderssons berättelse och den utredning som har åberopats är ställt utom rimligt tvivel att Kristoffer Andersson har berövat Ida Johansson livet på det sätt som åklagaren har gjort gällande.

Har överfallet varit planlagt?

Åklagaren har gjort gällande att Kristoffer Anderssons berättelse om hur denne har rört sig i motionsspåret inte kan stämma och att överfallet har varit mer planlagt än vad Kristoffer Andersson har velat medge. Åklagaren har i denna del hävdat att Ida Johansson måste ha passerat Kristoffer Andersson i spåret före det att hon sprang i Öglan och att Kristoffer Andersson därefter har följt efter och genskjutit Ida Johansson.

Kristoffer Andersson har förnekat att han har sett Ida Johansson i spåret före överfallet och att impulsen att attackera Ida Johansson uppkom först när hon sprang förbi honom i Öglan. Dessa uppgifter är inte sådana att de i sig kan lämnas utan avseende. Åklagaren har således att motbevisa dessa.

Av utredningen, däribland vittnena Anis Alékić och Jens Lundströms uppgifter, är det inledningsvis utrett att Ida Johansson påbörjade sin löprunda i Runbyspåret strax före kl. 19.00 och att Kristoffer Andersson kom till Runbyspåret ca kl. 19.00 eller strax därefter samt att de båda rörde sig moturs i spåret. Vad gäller hur Ida

Johansson och Kristoffer Andersson rörde sig i spåret har åklagaren hävdad att vittnena Karin Karlssons och Alexander Gomez uppgifter tillsammans med rekonstruktioner av Ida Johanssons och Kristoffer Anderssons färdvägar motbevisar Kristoffer Anderssons uppgifter.

Till att börja med är det enligt tingsrättens mening svårt att dra några säkra slutsatser utifrån de åberopade rekonstruktionerna av Ida Johanssons och Kristoffer Anderssons färdvägar eftersom rekonstruktionerna är baserade på antaganden om i vilka hastigheter Ida Johansson och Kristoffer Andersson rörde sig, vilka får bedömas med viss försiktighet.

Vad därefter gäller Karin Karlssons uppgifter så har hon berättat att hon sprang Runbyspåret medurs och mötte Ida Johansson vid två tillfällen. Det första mötet skedde vid ett utegym som ligger i nära anslutning till Öglan. Det andra mötet skedde ca kl. 19.15 i närheten av Runbyspårets start och mål. Vidare har Karin Karlsson berättat att hon mellan sina möten med Ida Johansson även mötte en mansperson som hon har identifierat som Kristoffer Andersson. Mötet med Kristoffer Andersson ska ha skett någon/några minut/-er före det att hon såg Ida Johansson för andra gången och strax efter det att hon passerade den plats där Runbyspåret möter det s.k. Kairospåret, som är ett motionsspår som ansluter till Runbyspåret norrifrån.

Kristoffer Andersson har berättat att han mötte en kvinna på ungefär den plats där Karin Karlsson har uppgett att hon mötte Kristoffer Andersson och att han vände om och följde efter den kvinnan innan han vek av norrut på Kairospåret för att sedan vända tillbaka och fortsätta gå Runbyspåret moturs. Åklagaren har hävdad att den kvinnan måste ha varit Karin Karlsson. Kristoffer Anderssons beskrivning av kvinnans ålder och klädsel överensstämmer dock inte med Karin Karlssons ålder och vad hon har uppgett om sin klädsel. Karin Karlsson har inte heller berättat att hon har märkt att Kristoffer Andersson skulle ha följt efter henne.

Det finns ingen anledning att betvivla att de två personer som Karin Karlsson har uppgett att hon mötte var Ida Johansson och Kristoffer Andersson. Det är dock inte utrett att Karin Karlsson var den kvinnan som Kristoffer Andersson vände om efter. Det går därför inte att utesluta att Kristoffer Andersson redan hade varit i Kaiospåret och vänt tillbaka när han mötte Karin Karlsson. Genom Karin Karlssons uppgifter är därför inte annat utrett än att Kristoffer Andersson var före Ida Johansson i spåret när Ida Johansson påbörjade sitt andra varv. Karin Karlssons uppgifter är därmed inte sådana att de kan anses motbevisa Kristoffer Anderssons uppgifter.

Vad sedan gäller Alexander Gomez uppgifter har han berättat att han sprang in på Runbyspåret från Kaiospåret och att han sprang Runbyspåret medurs. Han mötte en kvinna vars utseende överensstämde med Ida Johanssons vid Runbyskolan ca kl. 19.20. Ca 100 meter efter att han hade mött kvinnan mötte han en ljust klädd mansperson. Han fortsatte sedan att springa Runbyspåret medurs och efter att han hade sprungit Öglan mötte han samma personer igen. Avståndet mellan kvinnan och den ljusklädde manspersonen var även denna gång ca 100 meter.

Alexander Gomez uppgifter om att han efter att ha sprungit Öglan såg den ljust klädde mannen – som åklagaren har hävdade skulle vara Kristoffer Andersson – ca 100 meter efter kvinnan som med hög sannolikhet varit Ida Johansson skulle kunna tala för att Ida Johansson måste ha passerat Kristoffer Andersson före det att hon sprang i Öglan och att Kristoffer Andersson därför måste ha följt efter och genskjutit Ida Johansson. Alexander Gomez har dock uppgett att den ljust klädde mannen även skulle ha varit ca 100 meter efter kvinnan vid Runbyskolan ca kl. 19.20. Denna uppgift stämmer inte överens med övriga vittnens iakttagelser om var och när de såg Kristoffer Andersson i spåret. Det går därför inte att utesluta att den ljust klädde manspersonen som Alexander Gomez såg var någon annan än Kristoffer Andersson.

Sammantaget anser tingsrätten därför att Kristoffer Anderssons uppgifter inte är motbevisade. Vid den fortsatta bedömningen utgår tingsrätten därför från Kristoffer Anderssons uppgifter och att angreppet därmed inte har varit planlagt på det sätt som åklagaren har gjort gällande.

Ska gärningen rubriceras som dråp eller mord?

Vid gärningstillfället var Kristoffer Andersson väl medveten om sina handlingar och det har därför varit fråga om ett uppsåtligt handlande. Fråga är om gärningen ska bedömas som mord eller dråp. I denna fråga gör tingsrätten följande bedömning.

Utgångspunkten är att den som gör sig skyldig till uppsåtligt dödande ska dömas för mord. För att gärningen ska vara att bedöma som dråp krävs att brottet är att anse som mindre grovt, dvs. omständigheterna sammantagna ska vara sådana att de framstår som klart förmildrande.

Kristoffer Andersson har berättat att han angrep Ida Johansson på ett överraskande sätt. Det har i målet framkommit att Ida Johansson då hade hörlurar på sig och lyssnade på musik. Hon hade därmed inte i någon större grad sin uppmärksamhet riktad mot sin omgivning. Ida Johansson hade därmed svårt att värja sig mot ett plötsligt angrepp och Kristoffer Andersson utnyttjade på detta sätt Ida Johanssons skyddslösa ställning. Det har varit fråga om ett hänsynslöst våld där Kristoffer Andersson ströp Ida Johansson under flera minuter samtidigt som han tittade henne i ögonen. Detta måste ha inneburit en stark dödsångest för Ida Johansson. Kristoffer Andersson har haft möjlighet att besinna sig, vilket han inte har gjort. Trots att gärningen inte har varit planlagd på det sätt som åklagaren har hävdad anser tingsrätten att omständigheterna sammantagna är sådana att gärningen ska bedömas som mord. Vad som har framkommit om Kristoffer Anderssons psykiska tillstånd vid gärningen, vilket redogörs för nedan, föranleder ingen annan bedömning.

Ska Kristoffer Andersson dömas för försök till grov våldtäkt?

Den som med våld eller hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller därmed jämförlig sexuell handling döms för våldtäkt. Om någon har påbörjat utförandet av ett sådant brott utan att detta har kommit till fullbordan döms för försök till våldtäkt om fara för brottets fullbordan har förelegat eller sådan fara endast varit utesluten på grund av tillfälliga omständigheter.

Åklagaren har i denna del och i enlighet med sitt gärningspåstående att styrka att Kristoffer Andersson hade uppsåt att utföra en brutal våldtäkt. Åklagaren har framför allt pekat *dels* på att Kristoffer Andersson genomförde ett samlag med Ida Johansson efter det att han upplevde henne som avliden, *dels* på att det i en dator som Kristoffer Andersson har disponerat hos sin mamma har funnits spår av våldspornografiska filmer och spel.

Kristoffer Andersson har förnekat att han angrep Ida Johansson med uppsåt att våldta henne. Han har istället beskrivit att han fick denna sexuella impuls först senare i samband med att han såg henne avklädd. Dessa uppgifter är inte sådana att de i sig kan lämnas utan avseende. Åklagaren har således att motbevisa dessa.

Det är enligt tingsrättens mening mycket svårt att utifrån vad som har framkommit om Kristoffer Anderssons sätt att agera före överfallet och efter detta dra några säkra slutsatser om hans syfte med att överfalla Ida Johansson. Tingsrätten har ovan redovisat sina bedömningar vad gäller åklagarens teori om att Kristoffer Andersson måste ha sett Ida Johansson i spåret före överfallet och därmed sett ut henne som sitt offer. Tingsrätten har funnit att utredningen i målet inte medger några sådana slutsatser. Tingsrätten konstaterar vidare att det inte har framkommit något som visar att Kristoffer Andersson vid själva överfallet agerade på ett sådant sätt att han försökte att våldta Ida Johansson. Att Kristoffer Andersson efter överfallet bevisligen genomförde ett samlag med Ida Johanssons döda kropp på en undanskymd plats och efter att ha vänt henne på rygg, kan i viss mån tala för att ett

sådant syfte fanns redan från början. Detta är dock inte tillräckligt för att finna ett sådant uppsåt styrkt bortom varje rimligt tvivel.

Kristoffer Andersson har beträffande förekomsten av våldpornografiskt material på en dator som han har disponerat vidgått att han kan ha klickat på sådana hemsidor och spel men att han inte har tittat på dessa eller spelat dessa spel i någon större utsträckning. Däremot spelar han ofta andra dataspel och tittar på vanligt pornografiskt material.

Utredningen i denna del visar enligt tingsrättens mening inte mer än att Kristoffer Andersson kan ha haft ett visst intresse för våldspornografi. Detta innebär dock inte att det går att dra några säkra slutsatser om hans eventuella avsikt att begå våldstäktsbrott den aktuella dagen.

Tingsrättens slutsatser beträffande åtalet för försök till grov våldtäkt blir således att åklagaren inte har styrkt sitt påstående om att Kristoffer Andersson hade en avsikt att utföra en brutal våldtäkt då han överföll Ida Johansson. Åtalet i denna del ska således ogillas.

Ska Kristoffer Andersson dömas för brott mot griftefrid?

Den som obehörigen flyttar, skadar eller skymfligen behandlar ett lik döms för brott mot griftefrid.

Kristoffer Andersson har berättat att han flyttade Ida Johanssons döda kropp samt att han släpade den en sträcka som har visat sig vara ungefär 15 meter. Utifrån vad som har framkommit vid obduktionen drar tingsrättens slutsatsen att bl.a. hudavskrapningar och blåmärken kan ha uppkommit i ansiktet och på kroppen då kroppen förflyttades på detta sätt.

Kristoffer Andersson har även uppgett att han förgrep sig sexuellt på kroppen på det sätt som framgår av gärningsbeskrivningen. Att det har förekommit penetration vinner även stöd av utlåtandet från obduktionen. Av sakkunnigutlåtanden från NFC framgår med hög sannolikhet att sperma från Kristoffer Andersson har påträffats i vaginalprov från Ida Johansson.

Kristoffer Andersson har förklarat att han är säker på att Ida Johansson var avliden då han hanterade hennes kropp på det sätt han har berättat om. Han har beskrivit att han uppfattade att hon avled redan i samband med överfallet då han höll sina händer om hennes hals.

Tingsrätten finner mot bakgrund av Kristoffer Anderssons egna uppgifter, som i stora delar vinner stöd av den tekniska bevisningen, utrett att han har hanterat Ida Johanssons kropp på det sätt åklagaren har påstått samt att hon då var avliden. Åtalet för brott mot griftefrid är styrkt i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Påföljd

Kristoffer Andersson är 19 år och tidigare ostraffad. Han ska nu dömas för mord och brott mot griftefrid. Valet av påföljd står mellan fängelse eller överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

Tingsrätten har inhämtat ett rättspsykiatriskt utlåtande. I utlåtandet anges att Kristoffer Andersson har begått de aktuella gärningarna under påverkan av en psykisk störning som inte är en allvarlig psykisk störning och att han vid tiden för undersökningen hade en psykisk störning som inte är en allvarlig psykisk störning.

Tingsrätten har även inhämtat ett yttrande av Socialstyrelsens rättsliga råd angående den rättspsykiatriska undersökningen. Av yttrandet framgår att Socialstyrelsen har gjort bedömningen att Kristoffer Andersson har begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning, att Kristoffer Andersson alltså

lider av en allvarlig psykisk störning, att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna Kristoffer Andersson till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken, samt att det till följd av den allvarliga psykiska störningen finns risk för återfall i allvarlig brottslighet. I yttrandet anges att Kristoffer Anderssons huvuddiagnos är Aspergers syndrom och att Kristoffer Andersson även har dissociativt syndrom med tidvis sviktande verklighetskontakt och en allvarlig impulskontrollstörning med risk att skada andra eller sig själv i situationer med känslomässig turbulens. I yttrandet anges vidare att den samlade bilden av Kristoffer Anderssons psykiska och sociala fungerande ger vid handen att det är fråga om en allvarlig psykisk störning.

Med hänsyn till vad som har framkommit i yttrandet från Socialstyrelsen delar tingsrätten de slutsatser och bedömningar som har gjorts i yttrandet. Påföljden bör därför bestämmas till rättspsykiatrisk vård. Eftersom brotten har begåtts under påverkan av en allvarlig psykisk störning och det till följd av den finns risk att Kristoffer Andersson återfaller i brottslighet av allvarligt slag, ska särskild utskrivningsprövning äga rum vid vård.

Skadestånd

Karin Johansson, Östen Johansson, Frans Johansson och Alva Johansson har alla yrkat ersättning för psykiskt lidande avseende mord och brott mot griftefrid. Det yrkade beloppet uppgår till 50 000 kr till envar av dem motsvarande den del som inte har täckts av försäkringsersättning.

Har personskada lett till döden ska ersättning betalas för personskada som till följd av dödsfallet har åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära (5 kap. 2 § skadeståndslagen). Vad som ska ersättas är psykiska besvär som går utöver sådana känslor som sorg och saknad som ett dödsfall brukar medföra för nära anhöriga. För att besvären ska anses som personskada krävs att de är medicinskt påvisbara.

Målsägandena är föräldrar respektive yngre syskon till Ida Johansson. Enligt tingsrättens mening tillhör samtliga den ersättningsberättigade kretsen. Av förhöret med Karin Johansson framgår att de alla på olika sätt har vållats psykiska besvär i anledning av Ida Johanssons död.

Vad gäller beloppets storlek tillämpas vanligen schablonbelopp utan krav på närmare utredning om de psykiska besvären. Enligt Högsta domstolen bör schablonbeloppet vid uppsåtligt dödande vara 50 000 kr (NJA 2004 s. 26). Utan att på något sätt ifrågasätta styrkan i det psykiska lidande som har tillfogats målsägandena i samband med och efter dödsfallet anser tingsrätten att rättspraxis inte ger utrymme för annat än en schablonmässig ersättning. Eftersom målsägandena har fått detta belopp via sin försäkring kan någon ytterligare ersättning inte utgå.

Vad gäller psykiskt lidande avseende brott mot griftefrid konstaterar tingsrätten att sådant lidande faller utanför lagregleringen i 5 kap. 2 § skadeståndslagen. Det finns inte heller annars någon laglig möjlighet att ersätta sådan skada som indirekt drabbar annan än den omedelbart drabbade, s.k. tredjemansskada. Tingsrätten noterar också att brott mot griftefrid är ett brott mot allmän ordning, till vilket det inte torde finnas någon enskild skadelidande.

Dödsboet efter Ida Johansson har yrkat ersättning för begravningskostnader med 12 135 kr. Någon närmare utredning angående beloppet har inte presenterats men tingsrätten finner ändå ingen anledning att ifrågasätta att dödsboet har haft dessa kostnader. Det saknas skäl för jämkning av beloppet. Yrkat belopp ska därför utgå.

Övrigt

Eftersom Kristoffer Andersson döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska han betala en avgift till brottofferfonden.

Såväl försvararen som målsägandebiträdet har yrkat ersättning med skäliga belopp. Ersättning ska utgå i enlighet med yrkandena. Eftersom Kristoffer Andersson saknar inkomst och inte torde ha möjlighet att skaffa sig en sådan på lång tid ska staten stå för dessa kostnader.

Eftersom Kristoffer Andersson döms för mord för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år, och då det inte är uppenbart att skäl för häktning saknas, ska han kvarbli i häkte. Till detta kommer att det finns en risk för att han fortsätter sin brottsliga verksamhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 400)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 18 mars 2016.

Anna Flodin

Johan Isaksson

I avgörandet har deltagit rådmannen Anna Flodin och tingsfiskalen Johan Isaksson samt nämndemännen Gunilla Bergström (skiljaktig), Elisabeth Cedergren (skiljaktig), Anders Rosenberg och John van den Tempel.

Skiljaktig mening

Nämndemännen Gunilla Bergström och Elisabeth Cedergren anmäler skiljaktig mening rörande skuldfrågan såvitt avser åtalet för försök till grov våldtäkt och anför följande. Vi instämmer i majoritetens bedömning vad gäller om gärningen var planlagd eller inte. Vi anser dock att det förhållandet att Kristoffer Andersson genomförde ett samlag med Ida Johanssons kropp efter att han hade strypt henne talar starkt för att detta var hans avsikt från början. I denna del har vi fäst avseende vid att han hade släpat hennes kropp till en undanskymd plats i en terräng som han var väl förtrogen med samt lagt henne tillrätta. Vi finner inte sannolikt att han drog av Ida Johansson byxorna för att leta efter hennes mobiltelefon. Förekomsten av våldspornografiskt material i Kristoffer Anderssons dator visar enligt vår mening att denne har ett stort intresse för sådant och att han planerade att genomföra en våldtäkt. Sammantaget finner vi att åklagaren har styrkt åtalet för försök till våldtäkt. Vi instämmer också i rubriceringen.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19960601-8571	Datum för dom/beslut 2016-02-26
Efternamn Andersson	Förnamn KRISTOFFER Mikael

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2015-09-10	
------------	--

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § straffföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.